

Høringsnotat om forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune

Innhold

1 Innledning.....	1
2 Lovhjemmel	2
3 Hovedpunkter i forskriften	2
4 Gjennomgang av bestemmelsene i forskriften	3
4.1 Forskriftens oppbygning.....	3
4.2 § 1 Formål.....	3
4.3 § 2 Definisjoner	3
4.4 Krav om tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy. Begrensning av antall.....	4
4.5 Årlig kunngjøring av tillatelser.....	5
4.6 § 5 Krav til søknaden	6
4.7 § 6 Hvem får tillatelse.....	6
4.8 §7 Vilkår for bruk av tillatelsen.....	7
4.9 Gebyr	12
4.10 § 9 Avslutning av utleievirksomhet	13
4.11 §10 Fjerning og forvaring	14
4.12 § 11 Mislighold	14
4.13 § 12 Klage	15
4.14 § 13 Ikrafttredelse	15
5 Hele forskriften.....	15

1 Innledning

I 2021 dukket de første delte elsparkesyklene opp i Horten. Det har sommeren 2021 vært 100 stk elsparkesykler tilgjengelig for utleie.

I Oslo dukket de første delte elsparkesyklene opp i 2018/2019 og blitt et populært fremkomstmiddel i hovedstaden. Oslo har i perioden fra 2018 fått en del erfaring med fordeler og ulemper vedrørende delte elsparkesykler og Oslo legevakt har hatt gode registreringer over personskader.

Horten kan ikke sammenliknes med Oslo, men de generelle utfordringene kan sammenliknes. Herunder risiko for personskade og utfordringer for fremkommeligheten for øvrige trafikanter. Elsparkesykler skaper spesielt utfordringer for tryggheten og fremkommeligheten til blinde, svaksynte og bevegelsehemmede. Organisasjoner som Norges blindforbund og Norges handikapforbund har tatt til orde for en strengere regulering.

Elsparkesykler er definert som sykler og kan dermed brukes og parkeres på alle steder der man kan bruke og parkere en vanlig sykkel. Det har derfor vært utfordrende for kommunene å regulere bruken og antallet delte elsparkesykler. Det anses som viktig å regulere antallet utleie-elsparkesykler, da erfaringer fra Oslo viser at for stort antall utleie-elsparkesykler utgjør utfordringen i bybildet, og ikke elsparkesyklene som befinner seg i privat eie. Mulighet til å regulere utleievirksomheten er derfor et ønske fra Horten kommune.

2 Lovhjemmel

I representantforslag på Stortinget (Dokument 8:293 L) ble det forelagt en lov som skal gi kommunene en klar lovhjemmel til å regulere utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn. Formålet med loven er «å legge til rette for at utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn bidrar til fremkommelige og trygge offentlige rom, effektiv forvaltning, klimavennlige løsninger, miljø og lokalmiljø.». Små elektriske kjøretøy er i loven også definert til å omfatte elsykler.

[Lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn, LOV-2021-06-18-139](#) som hjemler «*lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn*» hadde ikrafttredelsesdato 18.06.2021.

Komiteens innstilling med merknader i forarbeidet til «*Lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn*» finnes her: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2020-2021/inns-202021-6431/?all=true>

3 Hovedpunkter i forskriften

«Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune» omhandler en tillatelsesordning for utleie av små elektriske kjøretøy. Forskriften fastsetter krav som skal stilles for at utleiere av små elektriske kjøretøy skal kunne drive sin virksomhet i Horten kommune.

Hovedinnretningen er tillatelsesbasert, og innebærer at virksomheter som oppfyller kravene i forskriften kan få tillatelse til å leie ut små elektriske kjøretøy i Horten. Det er imidlertid satt et tak på det totale antallet kjøretøy det gis tillatelse til å leie ut, og disse fordeles jevnt mellom utleierne. Det settes ingen begrensninger på antall utleiere som får drive sin virksomhet i Horten.

Bruk av private elsparkesykler eller andre private kjøretøy er ikke omfattet av forskriften.

4 Gjennomgang av bestemmelsene i forskriften

4.1 Forskriftens oppbygning

Definisjoner av hvilke virksomheter og hva slags kjøretøy forskriften omhandler gis i § 2.

Tillatelsesordningens varighet og maksimalt antall kjøretøy som det gis tillatelse til omtales i § 3.

Forskriftens §§ 4-7 omhandler detaljene rundt kunngjøring av tillatelsen, krav til søknad og vilkår for å drive utleie i Horten kommune.

§ 8 omhandler gebyr for dekning av kommunens utgifter knyttet til tillatelsesordningen. Gebyret skal være basert på prinsippet om selvkost.

§§ 9-13 har bestemmelser om praktiske forhold knyttet til tillatelsesordningen og forvaltning av denne.

4.2 § 1 Formål

§ 1 Formål

Forskriften skal legge til rette for at utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune bidrar til fremkommelige og trygge offentlige rom, effektiv forvaltning, klimavennlige løsninger, og godt miljø og lokalmiljø.

Formålet med forskriften er basert på formålet angitt i «lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn».

4.3 § 2 Definisjoner

§ 2 Definisjoner

I forskriften menes med

- a. offentlig grunn: de deler av kommunen der kommunen, fylkeskommunen eller staten er eier av grunnen, for eksempel veier, fortau, parker og torg.*
- b. små elektriske kjøretøy: små elektriske kjøretøy og sykkel med hjelpemotor (elsykkel)*
- c. utleier: virksomhet som leier ut små elektriske kjøretøy.*
- d. plassering: enhver plassering, utplassering, flytting, omplassering eller rydding som utleier, eller representanter som opptre på deres vegne, utfører med utleiers små elektriske kjøretøy.*

I departementets merknader til lovforslaget som forskriften er hjemlet i, defineres offentlig grunn som «de deler av kommunen der kommunen, fylkeskommunen eller staten er eier av grunnen, for eksempel veier, fortau, parker og torg.».

For definisjonen av små elektriske kjøretøy vises det til komiteens innstilling §2. Det er viktig at lov og forskrift ikke bare omtaler elsparkesykler, men også andre lignende transportmidler som man kanskje ikke har sett i bruk enda.

Utleier er definert å være enhver virksomhet som leier ut kjøretøy som faller inn under definisjonen i punkt b). Virksomheten kan være næringsdrivende, stiftelse, organisasjon eller andre (listen er ikke uttømmende).

Plassering av kjøretøy omfatter ikke parkering som skjer i regi av bruker/leietaker.

4.4 Krav om tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy. Begrensning av antall

§ 3 Krav om tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy. Begrensning av antall

Utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune kan bare skje med tillatelse fra Horten kommune.

Tillatelsen varer i 3 år. Tillatelser innvilget i 2022 varer til 31. desember 2022.

Horten kommune gir tillatelse til utleie av totalt 200 små elektriske kjøretøy i Horten kommune. Antall kjøretøy fordeles likt på alle søkere som fyller vilkårene for tillatelse. men likevel slik at hver søker maksimalt får det antall

Bestemmelsen slår fast at utleiere må ha tillatelse fra kommunen for å drive med utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune. Lovforslaget fastslår at kommunen kan gi bestemmelser om tillatelsens varighet. Tillatelsene gjøres tidsbegrenset. Varigheten for en tillatelse er satt til tre år, med unntak av førstegangstillatelsen, ettersom ordningen kommer i gang etter oppstart av sesongen 2022. Virksomheter som ønsker å leie ut kjøretøy i 2023 må innhente ny tillatelse før sesongen begynner våren 2023. Etablerte utleiere må søke om nye tillatelser, og vil kunne fortsette virksomheten så lenge de oppfyller de til enhver tid gjeldende krav.

Utleie av små elektriske kjøretøy må fortsatt regnes som et nytt fenomen, og kommunen forventer å høste erfaringer underveis, om hvilke virkemidler som er best egnet til å oppnå forskriftens formål. Regelmessige kunngjøringer av tillatelser gjør det mulig å bruke opparbeidet erfaring, og tilpasse ordningen etter næringsens dynamiske karakter og det faktiske behovet for regulering.

Horten kommune vurderer at det er nødvendig å begrense antall kjøretøy for å kunne sikre god fremkommelighet og trygge byrom for alle byens innbyggere. Erfaringer fra andre byer i 2020 og erfaringer i 2021 viser at for mange slike kjøretøy i omløp ikke ivaretar god fremkommelighet og trygge byrom for alle trafikantgrupper og brukere. Sommeren 2020 var det eksempelvis ca. 16 000 elsparkesykler i Oslo. Det antallet kommunen gir tillatelse til må være et antall som ivaretar lovens sentrale hensyn på en god måte.

Spesielt gjelder utfordringene mennesker med ulike typer funksjonsnedsettelse. Byens infrastruktur er ikke godt nok tilrettelagt for denne typen kjøretøy og den forretningsmodell, fri flyt, som benyttes. Det er behov for å etablere parkeringsplasser, steder hvor kjøretøyene kan plasseres ut av selskapene og regulere bruk i utvalgte områder for å kunne ha den tryggheten i byrommene som det er ønsket fra byens styrende organer.

Begrensning i antallet kjøretøy og mulighet for soneinndelingen som omtales i § 7 er vurdert til å være egnede virkemidler til å sikre bedre fremkommelighet og trygge offentlige rom i Horten.

Begrensningen i antallet kjøretøy er et forholdsmessig tiltak for å ivareta de sentrale hensyn i loven. I vurderingen er det tatt hensyn til at denne reguleringen totalt sett, og det maksimalt tillatte antallet

kjøretøy det gis tillatelse for spesielt, kan komme til å ha innvirkning på virksomheten til de som allerede er etablert på markedet i Horten.

Ifølge analyseselskapet Fluctuo sin «European Shared Mobility Index» for april 2021 er Oslo den byen i Europa med desidert flest elsparkesykler i forhold til innbyggertall. Per april 2021 har Oslo 200 elsparkesykler pr 10 000 innbyggere. Stockholm har ca. 125, mens byer som Berlin, Paris og Roma ligger på under 50 elsparkesykler pr 10 000 innbyggere. Ifølge siste nyhetsbrev er Oslo antagelig den byen i Europa med flest kjøretøy ifølge selskapet.

På denne bakgrunnen settes maksimalt antall kjøretøy i Horten til 200. Dette er ca. 74 elsparkesykler per 10 000 innbyggere (forutsatt 27 000 innbyggere).

4.5 Årlig kunngjøring av tillatelser

§ 4 Årlig kunngjøring av tillatelser

Kommunen kunngjør tillatelser årlig. I kunngjøringen fastsettes en søknadsfrist, gis informasjon hvor og hvordan søknaden skal sendes, hvilke opplysninger søknaden skal inneholde, og kommunens saksbehandlingsfrist. Kunngjøringen skjer senest 4 uker før søknadsfristens utløp, men i 2022 vil søknadsfristen være kortere.

Søknader som leveres etter søknadsfristen skal avvises. Dersom en søknad er mangelfull, skal søker gis én ukes frist for retting av søknaden. Søknader som ikke rettes innen denne fristen vil bli avvist.

Bestemmelsen gir regler for kommunens saksbehandling ved kunngjøring av nye tillatelser. Kunngjøring skal skje årlig. Dette henger naturlig sammen med at tillatelser gis for ett år om gangen. Ved førstegangstildeling av tillatelser vil søknadsfristen være noe kortere, for å sikre rask implementering av tillatelsesordningen.

Avvisning av for sent innkomne søknader er ikke enkeltvedtak som kan påklages. Kommunen skal gi én ukes frist for å rette mangelfulle søknader. Ettersom antallet kjøretøy hver enkelt utleier får tillatelse til, fastsettes etter en fordeling av det totale antallet kjøretøy som omfattes av ordningen, må alle søknadene ses i sammenheng. Dersom en søker gis frist til å rette en mangelfull søknad, forlenges derfor kommunens saksbehandlingstid for alle innkomne søknader tilsvarende. Fristen på én uke tar altså hensyn til øvrige søkere og den totale saksbehandlingstiden. Fristen løper fra det tidspunktet kommunen gir beskjed om at søknaden må rettes, og opplyser om fristen.

4.6 § 5 Krav til søknaden

§5 Krav til søknaden

En søknad om tillatelse skal som minimum inneholde:

- a. søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson.*
- b. bekreftelse på registrering i Enhetsregisteret.*
- c. antall små elektriske kjøretøy det søkes tillatelse til.*
- d. plan for hvordan søker skal organisere fjerning, flytting, omplassering og rydding av kjøretøy etter forskriften § 7 bokstav a og j.*
- e. en bekreftelse på at utleier oppfyller krav til teknologi som fremkommer av §7 bokstav e på tildspunktet tillatelsen vil bli gitt.*

Bestemmelsen oppstiller krav til søkere av tillatelse til å bruke offentlig grunn til utleie av små elektriske kjøretøy. De krav som stilles skal bidra til å gjøre kommunens søknadsbehandling effektiv. Det legges til grunn at søkere med enkelhet kan komme med opplysninger som nevnt i bestemmelsens bokstav a-c.

Når det gjelder plan for fjerning, flytting og omplassering må denne bestemmelsen sees i sammenheng med § 7 a og j, om rydding og reorganisering. For kommunen er det viktig å få informasjon om hvordan utleierne vil oppfylle disse vilkårene.

4.7 § 6 Hvem får tillatelse

§ 6 Hvem får tillatelse

Alle søkere som oppfyller kravene til søknaden i § 5, får tillatelse.

I forslag til forskrift er det ikke gjort begrensning i antall utleieaktører, slik loven åpner for.

Horten kommune mener at alle som fyller vilkårene som nevnt i § 5 skal få tillatelse til å drive utleie av små elektriske kjøretøy fra offentlig grunn i Horten. Antallet små elektriske kjøretøy som det åpnes for i § 3 vil bli fordelt mellom søkerne.

I og med at søkerne vil få en rydde- og ordensplikt mener kommunen at man oppnår lovens formål om å sikre fremkommelige og trygge offentlige rom.

Basert på de erfaringer kommunen har med denne formen for regulering, vil det bli vurdert om det skal gjøres endringer på dette punktet ved senere tildeling av tillatelser.

4.8 §7 Vilkår for bruk av tillatelsen

4.8.1 Bokstav a)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen Bokstav a)

Horten kommune kan i tillatelsen dele opp kommunen i soner, hvor fordelingen av antall elektriske kjøretøy fordeles per sone.

De eksakte grensene for sonene vil fremgå av digitalt kart vedlagt den årlige kunngjøringen. Disse sonene blir ikke endret i tillatelsesperioden.

Utleier plikter å sikre at maksimalt antall små elektriske kjøretøy i sonen er oppfylt hvert døgn.

Mange kjøretøy på et begrenset område medfører redusert fremkommelighet for øvrige trafikantgrupper, og fare for ulykker både i forbindelse med bruk og feilparkering. Begrensning av antall kjøretøy og sikring av geografisk spredning er viktig for å sikre fremkommelighet og trygge offentlige rom.

En soneinndeling skal sikre geografisk spredning av kjøretøy i Horten og hindre opphopning i enkelte områder. Horten kommune har begrenset erfaring med utleie av små elektriske kjøretøy, men ser viktigheten av mulighet til å regulere dette med soneinndeling.

Bruken vil medføre at antall kjøretøy i de ulike sonene over tid vil avvike fra antallet som er gitt i tillatelsen. Det stilles derfor krav til at hver utleier opprettholder tillatt antall kjøretøy i hver sone. Utleier skal derfor flytte kjøretøy mellom soner minst en gang hvert døgn. Mer detaljer rundt når dette skal skje vil bli gitt i kunngjøringen av tillatelsesordningen.

Eksakte grenser for sonene og fordeling av kjøretøy vil fremgå av digitalt kart vedlagt den årlige kunngjøringen. Disse sonene blir ikke endret i tillatelsesperioden.

4.8.2 Bokstav b)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen Bokstav b)

Utleier plikter å følge de krav til plassering av små elektriske kjøretøy som fremgår av den årlige kunngjøringen.

Det er et mål å sikre fremkommelige og trygge offentlige rom. I den forbindelse vil det bli indentifisert enkelte plasser som merkes opp til plassering og parkering av små elektriske kjøretøy. Arbeidet med å finne flere steder som kan merkes opp pågår fortsatt.

For å sikre en rettferdig fordeling av kapasiteten på disse kan enhver utleier maksimalt legge beslag på den andelen av det oppmerkede arealet som tilsvarer utleiers andel av totalt antall kjøretøy som det er gitt tillatelse til.

Det vil bli gitt retningslinjer for type areal hvor plassering av små elektriske kjøretøy ikke kan skje. Kommunen gjør dette for å sikre fremkommelighet og trygge offentlige rom. Retningslinjer for plassering av små elektriske kjøretøy vil bli gjort kjent i kunngjøringen.

Horten kommune jobber med å finne plasser der det er ønskelig at kjøretøyene plasseres og parkeres. Disse vil bli vist i digitale kart og merkes opp fysisk.

4.8.3 Bokstav c)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen Bokstav c)

I tillatelsesperioden kan Horten kommune fastsette midlertidige og permanente digitale soner (geofence), som utleier plikter å iverksette overfor brukerne av kjøretøyene. Sonene kan gjelde for hele eller deler av døgnet og/eller for bestemte dager eller ukedager, og kan medføre:

1. forbud eller annen regulering av plassering og parkering
2. bruksforbud
3. hastighetsbegrensninger

Horten kommune skal varsle utleier skriftlig om nye geofence, og samtidig gi utleier de nødvendige data. Fristen for iverksettelse vil fremgå av varselet, og skal være minst 1 uke.

For å sikre fremkommelige og trygge offentlige rom er det behov for å forby eller på annen måte regulere plassering og parkering av små elektriske kjøretøy, ferdsel og hastighet i ulike områder i byen. Dette er hjemlet i lovforslaget § 3.

Geofence er en geografisk sone. Disse vil vises i digitale kart som gjøres tilgjengelig for alle utleiere. Utleierne plikter å iverksette geofencing som vist i kart.

Kommunen vil innføre permanente og midlertidige geofence der det vurderes som hensiktsmessig. Midlertidige geofence vil særlig bli benyttet i tilknytning til spesielle merkedager, arrangementer, hendelser mv. Et midlertidig geofence vil ofte innebære et bruksforbud, men for en kortere tidsperiode.

Geofence kan kobles til tid, slik at de bare gjelder på bestemte tider på døgnet eller for bestemte dager eller ukedager.

Bruker kan parkere kjøretøyet på de samme stedene som man kan parkere sykler, inkl. sykkelstativer. På grunn av antallet små elektriske kjøretøy er det likevel ønskelig at disse benytter oppmerkede plasser i størst mulig grad. Utleiere skal oppfordre sine brukere til å benytte oppmerkede plasser og synliggjøre disse i sine apper. Det skal uansett ikke kunne parkeres utleide kjøretøy i geofence med parkeringsforbud, midlertidig eller permanent.

Det skal ikke være mulig å kjøre inn i geofence med bruksforbud. I geofence med hastighetsbegrensning skal ikke farten på utleiers kjøretøy kunne overstige denne.

Utleiere skal varsles skriftlig minst en uke i forveien når nye geofence skal implementeres og iverksettes. Kommunen deler slike data i et format i tråd med det som fremgår av bokstav e under og den årlige kunngjøringen.

4.8.4 Bokstav d)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav d)

Utleiere skal dele sanntidsdata og historiske data om alle sine kjøretøy, med kommunen.

For å sikre effektiv forvaltning av tillatelsesordningen har kommunen behov for informasjon om hvor alle kjøretøy befinner seg og hvor de beveger seg. Dette gjelder både historiske data og sanntidsdata. Informasjonen vil bli benyttet for å sikre at forskriftens krav og vilkår stilt i tillatelsen til utleier overholdes. Horten kommune vil følge opp at antall kjøretøy som det er gitt tillatelse til ikke overstiges, at maksimalt antall kjøretøy innenfor de enkelte soner følges opp og at geofence iverksettes og følges opp.

Dataene vil også gi nødvendig innsikt til arbeidet med å videreutvikle tillatelsesordningen i fremtiden.

4.8.5 Bokstav e)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav e)

Utleier skal ha nødvendig teknologi for å motta data om, og for iverksetting av, geofence, og for å kunne dele opplysninger med kommunen som nevnt i § 7 bokstav d. Kommunen gir nærmere bestemmelser i kunngjøringen om hvilken teknologi utleier plikter å ha.

Kommunen krever data som de fleste utleiere allerede har. Det skal benyttes teknologi som oppfyller anerkjente standarder for deling av data innenfor mikromobilitet.

Utleier skal gi tilgang til historiske lokasjonsdata til det enkelte kjøretøyet. Disse data deles for eksempel gjennom MDSstandard, og komponenteten som benyttes er Provider API, versjon MDS 0.4 eller nyere.

Sanntidsdata som kommunen skal ha tilgang til deles for eksempel gjennom GBFS – standarden (General Bikeshare Feed Specification). Endepunktet som skal benyttes er Free Bike Status, med krav om mindre enn 5 minutters forsinkelse.

Kommunen kan for eksempel dele data med geofence som GeoJSON-filer. På et senere tidspunkt kan det muligens bli anledning til å dele slike data gjennom MDS Policy API.

Filtyper for deling av data vil tilpasses over tid, slik at tilbydere og kommunen i størst mulig grad er enig om en felles «bransjestandard». I denne høringen ønsker kommunen innspill om hvilke teknologiske løsninger og filformater som foretrekkes.

Nærmere presisering av hvilken teknologi utleier plikter å ha vil bli gitt i kunngjøringen av tillatelsesordningen.

4.8.6 Bokstav f)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav f)

Utleie kan skje alle dager, hele dagen, unntatt i tidsrommet mellom kl. 23:00 - 05.00.

Som et ledd i å sikre trygge offentlige rom og forebygge ulykker stilles det krav om at utleie av kjøretøy skal opphøre i tidsrommet 23.00-05.00 alle ukedager. Rapport fra Oslo skadelegevakt i 2020 viser svært høy risiko for alvorlige skader ved kjøring med elsparkesykkel om natten, spesielt i perioden mellom midnatt og 05.00. For å redusere risiko for ulykker er det satt krav om nattestenging i samme tidsrom for utleie av små elektriske kjøretøy.

4.8.7 Bokstav g)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav g)

Utleier skal forhindre sjenerende lyd fra små elektriske kjøretøy. Alarmfunksjoner med lyd skal være avslått i tidsrommet mellom kl. 20.00 - 07.00 natt til hverdager, og mellom kl. 20.00 - 09.00 natt til lørdager, søndager og helligdager.

For å sikre at Hortens innbyggere ikke sjeneres av alarmfunksjoner, stilles det derfor krav til at alarmfunksjoner med lyd skal være avslått i tidsrommet 20.00-07.00 natt til hverdager og 20.00 - 09.00 natt til lørdager, søndager og helligdager.

Statens vegvesens håndbok for Trafikksignalanlegg (V322) anbefaler i utgangspunktet å koble ut signaler i trafikkanlegg i tidsrommet mellom klokken 22 og 07 på hverdager og mellom klokken 22 og 09 på lørdag, søndag og helligdager.

4.8.8 Bokstav h)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav h)

Kjøretøy som benyttes i driften av utleievirksomheten til utplassering og omplassering mv. av små elektriske kjøretøy, skal være utslippsfrie. Kravet gjelder fra 1.4.2023.

I lovforslaget står det at «Med klimavennlige løsninger, miljø og lokalmiljø menes at kommunen kan velge tiltak som ivaretar overordnede klimahensyn, fremmer klimavennlige løsning knyttet til kjøretøyene og bruken av disse, andre utfordringer knyttet til miljøet samt mer lokale miljøutfordringer i kommunen.»

Det finnes nasjonal lovgivning på miljøområdet som også vil gjelde for små elektriske kjøretøy. Miljødirektoratet setter krav til blant annet CE-merking, dokumentasjon og medlemskap i godkjent returselskap for EE-avfall.

Krav som allerede finnes i nasjonale regler er ikke inntatt i forskriftsutkastet.

Dersom utsetting og flytting av dem mellom områder skjer med biler som går på bensin eller diesel vil dette kunne påvirke miljøet. Det er ønskelig at driften av utleien skal skje med utslippsfrie

kjøretøy. Dette bør implementeres så raskt som mulig, men senest innen 01.04.2023. Og det er derfor tatt inn en regulering om dette i forskriftsutkastet.

I senere endringer av forskriften vil det kunne bli stilt ytterligere miljøkrav.

4.8.9 Bokstav i)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav i)

Alle små elektriske kjøretøy skal merkes tydelig med firmanavn og kontaktinformasjon til utleier, samt ID som kan leses manuelt og digitalt for å identifisere kjøretøyet.

For å sikre framkommelige offentlige rom og en effektiv forvaltning av tillatelsesordningen er det behov for at hvert kjøretøy kan identifiseres både av innbyggere og av kommunen. På den måten kan innbyggere kontakte utleier dersom de har behov for å melde fra om kjøretøy som er til hinder for framkommeligheten, og kommunen kan registrere et kjøretøy som taues inn ved brudd på vilkårene i tillatelsen. ID må kunne leses manuelt av innbyggere og registreres digitalt av kommunen.

4.8.10 Bokstav j)

§ 7 Vilkår for bruk av tillatelsen

Bokstav j)

Utleier skal på eget initiativ, fortløpende fjerne, flytte og rydde små elektriske kjøretøy:

1. som er til hinder for den generelle framkommeligheten.
2. som er veltet, ikke fungerer, har havnet i elver og sjø, eller på annen måte forsøpler lokalmiljøet.
3. når vegeier/grunneier har drifts- og vedlikeholdsoppgaver i byrommet som krever at små elektriske kjøretøy må fjernes, som ved vinterdrift, vårrengjøring, veiarbeid mv.
4. når det er nødvendig ved brann, vannlekkasje eller andre lignende hendelser.
5. for å overholde kravet til maksimalt antall små elektriske kjøretøy innenfor sonene, jf. § 7 a.

Kommunen kan i tillegg fastsette særskilte frister for rydding og fjerning.

For å sikre framkommelige og trygge offentlige rom i Horten, settes det krav til rydding av kjøretøy. Kjøretøyene skal ikke være til hinder for allmenn ferdsel, og bruk og drift av byens offentlige rom.

Framkommelighet og trygge offentlig rom skal særlig ivareta personer med fysisk funksjonsnedsettelse, herunder rullestol, svaksynte, blinde med mer.

Utleier har en plikt til på eget initiativ å rydde fortløpende. Utleierne skal ikke vente på beskjed fra kommunen om at det er behov for rydding. Ansvaret for at kjøretøy ikke er til hinder ligger hos hver enkelt utleier (eier), selv om det er inngått en avtale med underleverandør om rydding.

Kjøretøy som står utplassert uten å kunne benyttes, enten det er på grunn av hærverk, lavt batteri eller annet, må fjernes av utleier.

Når områder geofences eller fysisk sperres av i forbindelse med arrangementer o.l., så oppstår det gjerne utfordringer knyttet til at kjøretøy hoper seg opp i ytterkant av disse arealene og hindrer den generelle fremkommeligheten. Det er viktig at utleier har ekstra god oppfølging av både arrangementer og geofencede arealer, for å unngå at dette skaper utfordringer.

Det kreves også at utleier sørger for å rydde når kjøretøy er veltet eller havner på steder som forårsaker lokalmiljøet, som i elver og sjø.

Alle utleiende er forpliktet til å innhente relevant informasjon fra Horten kommunes nettsider om tidspunkt for planlagte drifts- og vedlikeholdsaktiviteter som bortkjøring av snø, vårrengjøring, veiarbeid mv.

Utgangspunktet er at utleier plikter å rydde fortløpende, men det er hensiktsmessig at kommunen eller andre kan ta kontakt med utleier angående behov for rydding av kjøretøy. Følgende frister vil gjelde fra kommunen tar kontakt til kjøretøy skal være ryddet:

- 2 timer (man-lør 07:00-20:00 og helligdager inkl. søndag 10:00-20:00)
- 4 timer (man-lør 20:00-07:00 og helligdager inkl. søndag 20:00-10:00).

Flere detaljer kan komme i kunngjøring av tillatelsesordningen.

Horten kommune benytter bestemmelsen i vegtrafikkloven § 37 til fjerning og forvaring i tillegg til bestemmelsene i denne forskrift.

4.9 Gebyr

§ 8 Gebyr

Utleier skal betale gebyr for dekning av kommunens utgifter i forbindelse med administrasjon og tilrettelegging for, samt utgifter til tilsyn og kontroll med, utleievirksomhet regulert i lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn, denne forskriften og den enkelte tillatelse, i samsvar med selvkostprinsippet.

Kommunens utgifter for tillatelsesperioden gjøres kjent ved den årlige kunngjøringen, og fordeles forholdsmessig etter antall kjøretøy på alle som får tillatelse etter § 3.

Gebyret forfaller til betaling forskuddsvis den dagen ny tillatelsesperiode starter. Gebyret vil ikke bli refundert dersom utleier misligholder tillatelsen, ikke tar i bruk tillatelsen, eller avslutter sin virksomhet i løpet av tillatelsesperioden.

Utgifter som kommunen har hatt i forbindelse med fjerning og forvaring av små elektriske kjøretøy inngår ikke i beregningen av dette gebyret.

I lovens § 5 fremgår det at den kommunale forskriften kan gi bestemmelser om gebyr for å dekke kommunens utgifter i forbindelse med administrasjon og tilrettelegging for, samt utgifter til tilsyn og kontroll med utleievirksomhet regulert i loven. Det fremgår videre av departementenes lovtekniske bistand til Stortinget at dette for eksempel vil være utgifter til etablering og vedlikehold av infrastruktur, for eksempel oppmerking og vedlikehold av soner for plassering/parkering av kjøretøyene. I komiteens innstilling er det videre presisert at kommunens utgifter til kontroll og

tilsyn kan inkluderes i beregningen av kommunens utgifter. Ulike administrative utgifter, eller utgifter kommunen måtte ha i forbindelse med eventuelle digitale løsninger på kommunens side kan også tas med i beregningen. For beregningen vises det til selvkostprinsippet.

Prinsippet for beregning av selvkost er nærmere beskrevet i selvkostforskriften, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-11-1731?q=selvkostforskriften>. Utgifter som Horten kommune vil kreve dekket gjennom gebyret er forvaltning av tillatelsesordningen, administrasjon, lokalisering og oppmerking av plasser, etablering og drift av annen infrastruktur herunder tekniske løsninger, kontroll og tilsyn m.m. Denne listen er ikke uttømmende.

Ytterligere detaljer om beregningsgrunnlaget og kommunens faktiske totalkostnad vil bli gitt i kunngjøringen av tillatelsesordningen.

Det er ikke mulig å fastsette det konkrete gebyret til hver enkelt utleier som får tillatelse, før alle søknader er behandlet og vedtak om tillatelse er gitt. Kommunens totale kostnader som er oppgitt i kunngjøringen, vil fordeles mellom utleierne som får tillatelse til å drive sin virksomhet i kommunen.

Eventuell reduksjon i antall kjøretøy eller avslutning av virksomheten innenfor tillatelsesperioden medfører ikke reduksjon i gebyret. Kommunens kostnader til inntauing av kjøretøy med hjemmel i vegtrafikkloven og forskrifter til denne, og denne forskriftens § 6 inngår ikke i beregningen av selvkostgebyret. Slike utgifter skal betales av utleier som eier kjøretøyet som taes inn uten hensyn til selvkostgebyret.

4.10 § 9 Avslutning av utleievirksomhet

§ 9 Avslutning av utleievirksomhet

Dersom utleier avslutter utleievirksomheten i tillatelsesperioden, mister utleier tillatelsen. Utleier skal straks varsle kommunen om tidspunktet for avslutning av virksomheten. Utleier skal fjerne alle sine små elektriske kjøretøy fra offentlig grunn snarest, og senest innen én uke etter at virksomheten har opphørt.

Dersom utleier avslutter utleievirksomheten i tillatelsesperioden, mister utleier tillatelsen. Dette vil gjelde i de tilfeller der en utleievirksomhet, i løpet av tillatelsesperioden, ikke lengre nyttiggjør seg av tillatelsen. Årsakene til dette kan være mange, eksempelvis kan en utleier velge å trekke seg ut av Horten, fusjonere med en annen virksomhet eller avviker/går konkurs eller mister sin tillatelse slik nevnt i forskriften. Når og hvis dette skjer vil kommunen at utleier skal fjerne sine små elektriske kjøretøy fra offentlig grunn.

Et annet spørsmål som kan oppstå når en utleier ikke lenger bruker sin tillatelse er hva som skjer med den retten til å utplassere et antall små elektriske kjøretøyer som fulgte av tillatelsen. Kommunen har i forskriften fastsatt hvor mange små elektriske sykler som kan brukes til utleie på offentlig grunn. Dette antallet vil kommunen også søke å opprettholde gjennom hele tillatelsesperioden.

Forutsatt at det er noe tid igjen av tillatelsesperioden vil kommunen tilby de øvrige aktører en utvidelse av sin tillatelse. Da vil det antallet små elektriske kjøretøy som står til disposisjon bli fordelt mellom de gjestående utleiere- som ønsker en slik supplering. Ny fordeling vil ikke finne sted hvis gjestående periode er så kort at kommunen ikke vil kunne overholde alminnelige

sakbehandlingsregler. Kommunen vil legge til grunn at det må være mer enn tre måneder igjen av tillatelsesperioden for at ny fordeling skal finne sted.

Ved vedtak om ny fordeling vil det ikke påløpe noe gebyr for utleierne.

4.11 §10 Fjerning og forvaring

§10 Fjerning og forvaring

Horten kommune kan fjerne og ta i forvaring små elektriske kjøretøy, og kreve betaling, etter § 6 i lov om utleie av små elektriske kjøretøy.

Det er viktig å effektivt kunne håndheve brudd på bestemmelser gitt i medhold av forskriften. Fjerning av kjøretøy vil være ett virkemiddel for å håndheve overtredelse. Forskriften viser til § 6 i lov om utleie av små elektriske kjøretøy. Loven omfatter to forskjellige tilfeller. I første ledd har utleier tillatelse, og utplassering og parkering skjer som ledd i lovlige virksomhet, men er plassert i strid med vilkår i tillatelsen. Vilkår fremgår av forskriftens § 7 a). til j). Loven oppstiller et tilleggskrav om at fjerning skal være «nødvendig». Terskelen for når små elektriske kjøretøy kan fjernes bør ikke legges høyt. Hva som er nødvendig må vurderes konkret i det enkelte tilfellet, og vil kunne avvike fra vurderingen som gjøres etter vegtrafikklovens § 37.

Andre ledd tar sikte på situasjoner der utleiere driver ulovlig virksomhet uten tillatelse, og kjøretøy kan fjernes og tas i forvaring uten nærmere konkret vurdering av nødvendighet.

Etter tredje ledd er kostnad for fjerning og forvaring utleiers regning og risiko, og tilbakelevering skjer når utleier har betalt utgiftene kommunen har hatt. Loven viser her til bestemmelsene for fjerning og forvaring etter vegtrafikkloven § 37 og praksis her vil være retningsgivende.

4.12 § 11 Mislighold

§ 11 Mislighold

Tillatelsen kan trekkes tilbake ved gjentatte eller grove overtredelser av lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn, denne forskriften, eller vilkår i tillatelsen.

Bestemmelsen samsvarer med lov om utleie av småelektriske kjøretøy § 4 tredje ledd hvor det er lagt opp til at kommunen som forskriftsfastsetter med en tillatelsesordning kan trekke tilbake tillatelsen. Horten kommune mener en slik bestemmelse er nødvendig for at tillatelsesordningen skal fungere etter sitt formål og hensikt.

Kommunen legger til grunn at utleierne vil ha system for å overholde de vilkår som er gitt i tillatelsen. Hvis kommunen for eksempel avdekker at en utleier gjentatte ganger ikke overholder ryddeplikten og innretter seg etter bestemmelsen i denne forskrifts § 7 bokstav j, vil en slik opptreden kunne anses som grov, slik at tillatelsen trekkes tilbake.

For det tilfellet at en tillatelse vil bli vurdert trukket tilbake vil Horten kommune varsle utleier om dette og gi utleier anledning til å komme med innsigelser før vedtak om tilbakekallelse av tillatelse fattes.

4.13 § 12 Klage

§ 12 Klage

Enkeltvedtak kan påklages, etter forvaltningslovens kapittel 6

Utleiere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på enkeltvedtak som fattes i medhold av denne forskriften. Dette følger av forvaltningslovens alminnelige regler om klageadgang. Horten kommune har valgt å henvise til forvaltningsloven slik at det fremgår tydelig at de alminnelige klagereglene også gjelder for enkeltvedtak etter denne forskriften.

Dette betyr også at når Horten kommune fatter enkeltvedtak om tillatelse eller ikke, vil det samtidig oppgis om klageadgang og hvilke frister som gjelder. Klageadgangen vil være tre uker, beregnet fra det tidspunkt underretning om vedtaket kom frem til søker av tillatelsen. Kommunens klagenemnd er øverste klageinstans og Horten kommune vil i sitt vedtak også bestemme at søksmål ikke kan tas ut før det foreligger et endelig vedtak i klagesaken.

4.14 § 13 Ikrafttredelse

§ 13 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

5 Hele forskriften

Fastsatt av Kommunestyret i Horten xx. juli 2022, med hjemmel i lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn; LOV-2021-06-18-139, §§3, 4 og 5.

§1. Formål

Forskriften skal legge til rette for at utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune bidrar til fremkommelige og trygge offentlige rom, effektiv forvaltning, klimavennlige løsninger, og godt miljø og lokalmiljø.

§2. Definisjoner

I forskriften menes med

- a. *Offentlig grunn*: de deler av Horten kommune der kommunen, fylkeskommunen eller staten er eier av grunnen, for eksempel veier, fortau, parker og torg.
- b. *Små elektriske kjøretøy*: små elektriske kjøretøy og sykkel med hjelpemotor (elsykkel)
- c. *Utleier*: virksomhet som leier ut små elektriske kjøretøy.
- d. *Plassering*: enhver plassering, utplassering, flytting, omplassering eller rydding som utleier, eller representanter som opptrer på deres vegne, utfører med utleiers små elektriske kjøretøy.

§3. Krav om tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy. Begrensning av antall

Utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Horten kommune kan bare skje med tillatelse fra Horten kommune.

Tillatelsen varer i 1 år. Tillatelser innvilget i 2022 varer til 31. desember 2022.

Horten kommune gir tillatelse til utleie av totalt 200 små elektriske kjøretøy i Horten kommune. Antall kjøretøy fordeles likt på alle søkere som fyller vilkårene for tillatelse, men likevel slik at hver søker maksimalt får det antall kjøretøy det er søkt om, se forskriften § 5 bokstav c.

§4. Årlig kunngjøring av tillatelser

Kommunen kunngjør tillatelser årlig. I kunngjøringen fastsettes en søknadsfrist, gis informasjon om hvor og hvordan søknaden skal sendes, hvilke opplysninger søknaden skal inneholde, og kommunens saksbehandlingsfrist. Kunngjøringen skjer senest 4 uker før søknadsfristens utløp.

Søknader som leveres etter søknadsfristen avvises. Dersom en søknad er mangelfull, skal søker gis en ukes frist for retting av søknaden. Søknader som ikke rettes innen denne fristen vil bli avvist.

§5. Krav til søknaden

En søknad om tillatelse skal som minimum inneholde:

- a. Søkerens navn, adresse, organisasjonsnummer, epostadresse, telefonnummer og kontaktperson.
- b. Bekreftelse på registrering i Enhetsregisteret.
- c. Antall små elektriske kjøretøy det søkes tillatelse til
- d. Plan for hvordan søker skal organisere fjerning, flytting, omplassering og rydding av kjøretøy etter forskriften §7 bokstav a og j.
- e. En bekreftelse på at utleier oppfyller krav til teknologi som fremkommer av §7 bokstav e på tidspunktet tillatelsen vil bli gitt.

§6. Hvem får tillatelse

Alle søkere som oppfyller kravene til søknaden i §5, får tillatelse.

§7. Vilkår for bruk av tillatelsen

- a. Horten kommune kan i tillatelsen dele opp kommunen i soner, hvor fordelingen av antall elektriske kjøretøy fordeles per sone.

De eksakte grensene for sonene vil fremgå av digitalt kart vedlagt den årlige kunngjøringen. Disse sonene blir ikke endret i tillatelsesperioden.

Utleier plikter å sikre at maksimalt antall små elektriske kjøretøy i sonen er oppfylt hvert døgn.

- b. Utleier plikter å følge de krav til plassering av små elektriske kjøretøy som fremstår av den årlige kunngjøringen.
- c. I tillatelsesperioden kan Horten kommune fastsette midlertidige og permanente digitale soner (geofence), som utleier plikter å iverksette overfor brukerne av kjøretøyene. Sonene kan gjelde for hele eller deler av døgnet og/eller for bestemte dager eller ukedager, og kan medføre:
 1. Forbud eller annen regulering av plassering og parkering
 2. Bruksforbud
 3. Hastighetsbegrensninger.

Horten kommune skal varsle utleier skriftlig om nye geofence, og samtidig gi utleier de nødvendige data. Fristen for iverksettelse vil fremgå av varselet, og skal være minst 1 uke.

- d. Utleier skal dele sanntidsdata og historiske data om alle sine kjøretøy, med kommunen.
- e. Utleier skal ha nødvendig teknologi for å motta data om, og for iverksetting av, geofence, og for å kunne dele opplysninger med kommunen som nevnt i §7 bokstav d. Kommunen gir nærmere bestemmelser i kunngjøringen om hvilken teknologi utleier plikter å ha.
- f. Utleie kan skje alle dager, hele dagen, unntatt i tidsrommet mellom kl.23:00-05:00.
- g. Utleier skal forhindre sjenerende lyd fra små elektriske kjøretøy. Alarmfunksjoner med lyd skal være avslått i tidsrommet mellom kl.20:00-07:00 natt til hverdager, og mellom kl.20:00-09:00 natt til lørdager, søndager og helligdager.
- h. Kjøretøy som benyttes i driften av utleievirksomheten til utplassering og omplassering mv. av små elektriske kjøretøy, skal være utslippsfrie. Kravet gjelder fra 1.april 2023.
- i. Alle små elektriske kjøretøy skal merkes tydelig med firmanavn og kontaktperson til utleier, samt ID som kan leses manuelt og digitalt for å identifisere kjøretøyet.
- j. Utleier skal på eget initiativ, forløpende fjerne, flytte og rydde små elektriske kjøretøy:
 - 1. Som er til hinder for den generelle fremkommeligheten.
 - 2. som er veltet, ikke fungerer, har havnet i elver og sjøer, eller på annen måte forsøpler lokalmiljøet.
 - 3. når vegeier/grunneier har drifts- og vedlikeholdsoppgaver i byrommet som krever at små elektriske kjøretøy må fjernes, som ved vinterdrift, vårrengjøring, veiarbeid mv.
 - 4. når det er nødvendig ved brann, vannlekkasje, eller andre lignende hendelser.
 - 5. for å overholde kravet til maksimalt antall små elektriske kjøretøy innenfor sonene, jf. §7 a.

Kommunen kan i tillegg fastsette særskilte frister for rydding og fjerning.

§8. Gebyr

Utleier skal betale gebyr for dekning av kommunens utgifter i forbindelse med administrasjon og tilrettelegging for, samt utgifter til tilsyn og kontroll med, utleievirksomhet regulert i [lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn](#), denne forskriften og den enkelte tillatelse, i samsvar med selvkostprinsippet.

Kommunens utgifter for tillatelsesperioden gjøres kjent ved den årlige kunngjøringen, og fordeles forholdsmessig etter antall kjøretøy på alle som får tillatelse etter §3.

Gebyret forfaller til betaling forskuddsvis den dagen ny tillatelsesperiode starter. Gebyret vil ikke blir refundert dersom utleier misligholder tillatelsen, ikke tar i bruk tillatelsen, eller avslutter sin virksomhet i løpet av tillatelsesperioden.

Utgifter som kommunen har hatt i forbindelse med fjerning og forvaring av små elektriske kjøretøy inngår ikke i beregningen av dette gebyret.

§9. Avslutning av utleievirksomhet

Dersom utleier avslutter utleievirksomheten i tillatelsesperioden, mister utleier tillatelsen. Utleier skal straks varsle kommunen om tidspunktet for avslutning av virksomheten. Utleier skal fjerne alle sine små elektriske kjøretøy fra offentlig grunn snarest, og senes innen en uke etter at virksomheten har opphørt.

§10. Fjerning og forvaring

Horten kommune kan fjerne og ta i forvaring små elektriske kjøretøy, og kreve betaling etter [§6](#) i [lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn](#).

§11. Mislighold

Tillatelsen kan trekkes tilbake ved gjentatte eller grove overtredelse av [lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn](#), denne forskriften, eller vilkår i tillatelsen.

§12. Klage

Enkeltvedtak kan påklages, etter [forvaltningsloven kapittel 6](#).

§13. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.